

M еја интјервју

**ВЛАДИМИР ТАЛЕСКИ,
ГРАДОНАЧАЛНИК НА
ОПШТИНА БИТОЛА**

БИТОЛ ЈАДРО ЕВРО

СКОТО СТАРОГРАДСКО ГО ИЗВЕЗОВМЕ НА ПСКАТА МАПА

Владимир Талески е роден на 7 март 1959 година во Кичево. Негова основна вокација е актер, а во своето образование CV ги вбројува и студиите по психологија (апсолвент) на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј", како и специјализација по театарска режија - диплома од Националната академија за театарска и филмска уметност во Софија, Р Бугарија. Дел е од редовната актерска постава на Народниот театар во Битола, каде што одигрува огромен број забележителни улоги. Повеќето негови улоги се насловните ролји во делата на најголемите домашни и светски автори: Шекспир, Софокле, Г. Стефановски, Ј. Плевнеш и др. Својата режисерска работа ја презентира со повеќе од 20 театарски претстави, како и десеттина телевизиски филмови. Меѓу нив се и: "Болва во уво" од Ж. Фејдо, "Кокоска" од Н. Кољада и други. Се занимава и со пишување текстови за театарски претстави и сценарија за телевизиски емисии. Како дел од својот професионален ангажман е гостин на неколку фестивали: "Мас" во Сараево, "Еуроказ" во Загреб, "Интернационален фестивал" во Љубљана и др. Добитник е на највисоки награди на Фестивалот "Војдан Чернодрински" за улогите на Хамлет во "Хамлет" од Шекспир, на Младичот во "Младичот" од Достоевски, на Мајсторот во "Мајсторот и Маргарита" од Булгаков, на Силјан во "Црна дупка" од Г. Стефановски.

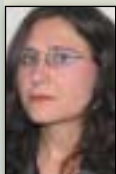
Исто така, ја добива и највисоката општествена награда на градот Битола, "4 Ноември" за најдобро актерско остварување и за најдобро уметничко остварување на ролјата на Хамлет во "Хамлет" од Шекспир.

Членува во повеќе домашни и меѓународни здруженија и асоцијации, а за одбележување е неговото членство во Комисијата за култура при Советот на Европа на предлог на делегатите од соседна Грција. Во моментот извршува општествена функција - градоначалник на Општина Битола. За тоа како функционира овој град, познат како "град на конзулите", првиот негов човек вели...

Господине Талески, штотуку се вративте од Верона. Во овој град добивте признање за Вашата Општина, за тоа како во неа е зачувано старото градско јадро, за сè она што Битола некогаш претставувала, а и денес успеала да го одржи...

ТАЛЕСКИ: Точно така, Битола е призната како град со богато културно и историско наследство во рамките на европската мапа. Сертификатот за ваков град ни беше доделен лично од господинот Луис Роле, претседател на Асоцијацијата на европски градови и региони со богато културно-историско наследство. Инаку, во овој дел на Европа оваа чест ја имаат само Битола и Дубровник. Оваа Асоцијација е многу престижна и во неа членуваат градови и региони со потврдена и атрактивна културно-историска понуда, која ние ќе ја искористиме за промоција на нашата Општина во Европа и пошироко. За време на престојот во Верона нè прими градоначалникот на овој преубав италијански град, а остваривме средби и со претставници на повеќе институции, со кои разговаравме за потенцијална соработка, при што разменивме искуства. Дел од агендата на патувањето, покрај доделувањето на сертификатот за европски град, беше и презентацијата на два проекта, кои ги имплементира Општина Битола. Имено, презентиравме дивиди "Битола филмланд", проект со кој југозападниот дел од Македонија, со Битола како најголем центар, се нуди пред светската продукција како атрактивна локација за снимање филмови. Вториот промовиран проект е "Следете ја златната линија", изработен од Туристичкиот инфо центар. Проектот опфаќа десет најважни туристички локации во Битола, до кои може да се дојде ако се следи златната линија која е испишана на туристичката мапа на градот.

Разговорот го водеше:
Жаклина МИТЕВСКА

насочувате Вашата енергија кон развојот на овој сектор од општественото живеење?

ТАЛЕСКИ: Битола извезува култура бидејќи ја има, а и ја создава во континуитет. Многу е поедноставно да продадете производ, кој е квалитетен и по содржина и по форма и кој веќе има традиција на пазарот, бидејќи и за културата постои пазар. Мојата основна вокација немаше да биде предност сама по себе ако зад мене не е долгогодишното искуство во сите сфери на општественото живеење, контакти со експерти од земјата и особено од странство...

Но, да не забораваме, Битола е втор центар во државата и изобилува со многу други ресурси, кои ги нуди како пред инвеститорите, така и пред домашната јавност. Веројатно ние сме прва Општина во Македонија која толку агресивно го турка проектот за индустриската зона "Жабени". Зоната ќе почне да се гради напролет, а се очекува првите локации за продажба да бидат завршени до август годинава. Ова е инвестиција вредна 7,1 милион евра, која при стопроцентна реализација целосно го враќа влогот, а истовремено ќе обезбеди отворање

**ОНА ШТО СЕ СЛУЧИ СО ТАТ МОЖЕ БЕЗ ПРЕТЕРУВАЊЕ
ДА СЕ КВАЛИФИКУВА КАКО ТРАГЕДИЈА КОЈА ОДЗЕДЕ И
НЕКОЛКУ ЖИВОТИ НА НАШИ СОГРАЃАНИ.**

на деведесеттина производни објекти, што директно овозможуваат илјади нови работни места за битолчани. "Жабени" е на оддалеченост од само 6 километри од границата со соседна Грција, односно од Европската унија, што ќе значи дека со изградбата на зоната наместо да ја "извезуваме" Битола сега ќе можеме Европа да ја "увезуваме" во Македонија.

Некогашниот "град на конзулите" и денес во него има неколку конзулати, а се најавува и отворање на други. Значи ли тоа дека полека, но сигурно се враќа сјајот на конзулскиот град од минатиот век?

ТАЛЕСКИ: Отвореноста на Битола за сите кои се нудат за соработка е придонес, покрај затекнатите четири конзуларни претставништва на почетокот на мандатот на оваа локална самоуправа, сега да се отворат уште четири нови. Сега Битола има вкупно осум конзуларни претставништва, од кои шест се почесни, едно е генерален конзулат и едно е канцеларија за конзуларни економски и стопански работи. Во нашите контакти со странските земји веќе договоривме отворање на уште три нови конзулати во Битола. Сакам да изразам особена благодарност до конзулите во нашиот град за нивната несебична поддршка за концептот за развој на Општината и за релациите кои ги реализираме со земјите преку претставниците на Франција, Турција, Русија, Велика Британија, Словенија, Грција, Хрватска и Бугарија.

Општина Битола е збратимена со повеќе европски градови. Можеби ова е еден од ретките градови во државата, кој одржува пријателски контакти и развива соработка во секој поглед...

ТАЛЕСКИ: Сите знаеме дека трендот во светски рамки е интеграција, и тоа е процес на кој не смее да му се спротивстави секој кој сака напредок и отворање нови перспективи. Во таа насока Општина Битола интензивно соработува со сите општини кои тоа го иницираат, а истовремено и ние, како локална

Во поглед на одржувањето на автентичноста и на традицијата најавивте ревитализирање на Широк Сокак и на битолската Чаршија, во која некогаш егзистирале многу занаети. Ревитализацијата ќе биде по примерот на градот Ангулем...

ТАЛЕСКИ: Битола навистина има што да понуди кога станува збор за традицијата, архитектурата и воопшто за староградската специфичност, која верувам дека може да се задржи само со континуирано ревитализирање и промовирање. Не е случајно тоа што на некој начин сите проекти се поврзани со промоцијата на карактеристичниот амбиент на нашата Општина. Ревитализацијата на културно-историските објекти, кои имаат статус на споменици, тука мислам и на градските куќи на Широк Сокак и во старата Чаршија, е исклучително скапа инвестиција. Локалната самоуправа е отворена за соработка и

**КАБИНЕТОТ НА ГРАДОНАЧАЛНИКОТ СЕКОГАШ Е
ДОСТАПЕН ЗА СИТЕ БИТОЛЧАНИ, КОИ СЕ СООЧУВААТ
СО ПРОБЛЕМИ ПРЕДИЗВИКАНИ ОД НИВНИТЕ РА-
БОТОДАВАЧИ, НЕЗАВИСНО ДАЛИ СТАНУВА ЗБОР ЗА
СТРАНСКИ ИЛИ ЗА ДОМАШНИ КОМПАНИИ.**

постојано сме во контакт со сите потенцијални донатори во оваа област. Втората фаза од проектот "Сигналитика", кој го работиме заедно со спомнатата Асоцијација на градови и региони богати со културно-историско наследство, предвидува валоризација на старата битолска Чаршија. Поточно, стручни тимови со странски експерти имаат задача да изработат комплетна документација за состојбата на објектите во старата битолска Чаршија, по што ќе следува утврдување на приоритетите за санација и за ревитализација.

Битола изобилува со многу културно-историски вредности, кои сведочат за дамнешните времиња на овој град. Тука се остатоците од Хераклеја, спомен-собата на Кемал Ататурк... Многумина ја препознаваат и по Манаки, Интернационалниот фестивал на филмска камера, кој отвора можности во иднина да влезат инвеститори кои ќе ја развијат филмската продукција. Тука е и Славјанскиот Универзитет со три факултети. Многу пати сте кажале дека Битола извезува култура. Колку тоа што доаѓате од културата Ви помага правилно да ја

самоуправа, лоцираме партнери со кои можеме да размениме искуства. Веројатно ова е единствената Општина која има многу конкретна соработка со повеќе општини од соседна Грција, дури за време на летниот фестивал "БИТФЕСТ" гостуваше и Националниот театар од Солун. Тука е и Еврорегионот, во кој се вклучени по пет општини од Албанија, од Грција и од Македонија и кој претставува фондација на рамноправни основи преку која директно ни се отворени вратите на сите сериозни институции на Европската унија. Значајни се и контактите со новозбратимените градови - Кременчук од Украина и Велико Трново од Бугарија. Со нив имаме заеднички интерес кој, чекор по чекор, се развива во конкретни проекти, како што е случајот со фабриката за производство на автобуси "КРАС" од Кременчук, која сака да отвори погон токму во Битола.

 Битола се наоѓа во западниот дел на Пелагонија, во подножјето на планината Баба, тука е и Националниот парк Пелистер. Колку вложувате за развојот на планинскиот туризам?

ТАЛЕСКИ: Планината Баба е исклучителен бисер во овој регион. Не само од аспект на туризмот, туку и како еколошка станица за сите генерации, која треба стручно и одржливо да се негува и да се зачува. Националниот парк Пелистер во пакет со другите културно-историски богатства на Битола се ресурс кој Општината ќе го стави во функција на севкупен локален економски развој. При посетата на премиерот Груевски на Битола, пред речиси половина владин кабинет, го презентиравме проектот "Орлови бари" од жичарница до скијачките патеки

без претерување, може да се квалификува како трагедија која одзеде и неколку животи на наши сограѓани. Сите акции кои ги преземаме на ниво на Општина, директни или индиректни, резултираат со локален економски развој. Значи, и зоната "Жабени", но и "Битола филмланд" за крајна цел имаат привлекување инвеститори, кои ќе отворат нови работни места. Иако имаме локални надлежности сепак се трудиме да делуваме генерално во сите сфери на живеењето, секаде за степен поагресивно од нашите обврски. Верувам дека граѓаните тоа го препознаваат и го ценат, иако на сите ни е јасно дека проблемите од типот на откуп на пченица и ТАТ се државни прашања кои опфаќаат огромна категорија луѓе и за нивно решавање се потребни владини мерки.

БИТОЛА СЕГА ИМА ВКУПНО 8 КОНЗУЛАРНИ ПРЕТСТАВНИШТВА, ОД КОИ 6 СЕ ПОЧЕСНИ, 1 Е ГЕНЕРАЛЕН КОНЗУЛАТ И 1 Е КАНЦЕЛАРИЈА ЗА КОНЗУЛАРНИ ЕКОНОМСКИ И СТОПАНСКИ РАБОТИ. ВО НАШИТЕ КОНТАКТИ СО СТРАНСКИТЕ ЗЕМЈИ ДОГОВОРИВМЕ ОТВОРАЊЕ НА УШТЕ 3 НОВИ КОНЗУЛАТИ ВО БИТОЛА.

 Што се случува со РЕК "Битола"? Имаше најави дека македонските електрани ќе се задолжат во Кредитната банка за обнова и развој во Франкфурт за да обезбедат суровина за работа на РЕК "Битола" и на РЕК "Осломеј"?

ТАЛЕСКИ: РЕК "Битола" е стратешки капацитет за цела држава, а за Битола е уште посебифичен, бидејќи вработува повеќе од 2.500 наши граѓани. Верувам дека во однос на вашето прашање размислувањата се на едно високо и стручно ниво и дека одлуките кои се носат се компетентни. Точно е дека РЕК "Битола" потпиша договор со Банката од Франкфурт за кредит во висина од 16,6 милиони евра, кои ќе бидат наменски инвестирани за набавка на опрема (багери) за ископите на новиот рудник "Брод-Гнеотино". Овој кредит се однесува само на РЕК "Битола" и само за потребите на новоформирираниот рудник, со единствена цел - да се обезбеди суровина за работа на битолските електрани за период од 20 до 25 години.

 Според географската положба Битола е во средиштето на Еврорегионот, меѓу Грција и Албанија. Колку тоа придонесува за развој на оваа Општина? Има ли навидина шанси да се успее со проектот "Еколошки регион"?

на Пелистер, кој беше проценет како многу интересен и вреден за размислување. Станува збор за капитален проект, кој локалната самоуправа не би можела самостојно да го финансира, но затоа не застануваме и во континуитет бараме можности за негова реализација.

 И Битола не може многу да се пофали на економски план. Имате огромен број невработени. Граѓаните сè уште не можат да "здрават" од случувањата во ТАТ. Проблем имаат и земјоделците поради неоткупувањето на пченицата...

ТАЛЕСКИ: Логично Битола не може да биде изземена од севкупните случувања во државата. Она што се случува со ТАТ,

ТАЛЕСКИ: Ако верувате во она што го работите и ако целосно се вложите, секој проект може да успее, независно во која област. Географската положба на Битола е предност, но најсилен аргумент пред европските фондации е регионалното и меѓуграничното поврзување, со кое докажуваме подготвеност за заедничка работа надвор од секојдневните политички случувања. Учествуваме во многу меѓугранични и меѓународни проекти. Имаме одлична соработка со Префектурата Лерин, со Воден, со Кожани, со Костур и со некои општини од Солун. Годинава ќе реализираме околу 10 проекти во соработка со наведените општини, во областа на екологијата, здравството, инфраструктурата, туризмот, образованието и културата. Формирањето на Фондацијата "Еврорегион" е важен момент кој ни овозможува директно да настапиме пред странските донатори со пообемни и меѓугранични проекти.

Ако се имаат предвид финансиските проблеми со кои се соочивте на стартот од децентрализацијата, колку сега сте подготвени за нејзината втора фаза - фискалната, особено во поглед на обезбедувањето плата за вработените во училиштата?

ТАЛЕСКИ: Во првата фаза од децентрализацијата Владата пренесе значителен дел од своите ингеренции врз локалната самоуправа, но истовремено не создаде можности за општините да се справат со нив. Во таа насока апсолутно ги поддржувам идеите на ЗЕЛС за зголемување на процентот од Данокот на додадена вредност и персоналниот данок наменет за општините, како и префрлањето на градежното и на земјоделското земјиште на општините. Ова со цел единиците на локална самоуправа да го зголемат својот финансиски капацитет, кој повторно ќе биде во функција на локалниот економски развој и реално ќе се подготват за втората фаза од децентрализацијата. Сметам дека оваа заложба е апсолутно поддржана од сите градоначалници.

ИМАМЕ ОДЛИЧНА СОРАБОТКА СО ПРЕФЕКТУРАТА ЛЕРИН, СО ВОДЕН, СО КОЖАНИ, СО КОСТУР И СО НЕКОИ ОПШТИНИ ОД СОЛУН. ГОДИНАВА ЌЕ РЕАЛИЗИРАМЕ ОКОЛУ 10 ПРОЕКТИ ВО СОРАБОТКА СО НАВЕДЕНИТЕ ОПШТИНИ, ВО ОБЛАСТА НА ЕКОЛОГИЈАТА, ЗДРАВСТВОТО, ИНФРАСТРУКТУРАТА, ТУРИЗМОТ, ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА.

Колку сте задоволни од она што го сработивте во двегодишниот период и кои се Вашите идни планови?

ТАЛЕСКИ: Индустриска зона, реконструирано градско шеталиште, уредени пристапи кон автентичниот Безистен, нови паркинзи во централното градско подрачје, почиста Битола - со континуирана работа и многу јавни зелени површини, изградена современа градска Капела, осум странски конзуларни претставништва, Битола е во центарот на "Еврорегионот", со своја Битолска опера, богато културно лето "БИТФЕСТ 2006", Битола станува филмски град, отворен Туристички инфо центар - ова се само неколку реални проекти кои, и покрај сите ограничувања и проблеми на децентрализацијата, сепак успеавме да ги реализираме. Верувам во капацитетот на оваа локална самоуправа, како и во поддршката која ја имаме од нашите сограѓани и искрено се надевам дека и наредните две години од мојот мандат ќе бидат исполнети со низа активности и проекти, кои се чини растат како по обем така и по содржина. Пред нас се проектите "Орлови бари" на Пелистер, нови спортски игралишта, нова спортска сала, комплетно урбанистичко уредување за современи влезови кон Битола, ќе почнеме со влезот од страната на Скопје кон Битола и кружниот тек, изградба на најмалку една катна гаража и нов паркинг простор. Секако тука е тековното одржување на патната инфраструктура и асфалтирање на неколку централни улици. Особено е важен и проектот, со кој ќе донесеме технолошка вода од одводниот канал на Пелистер до Градскиот парк и до шеталиштето за наводнување на јавните зелени површини. Проблеми има како и во секоја работа, но секогаш може да се најде решение ако постои вистинска намера за реализација.

Во поглед на странските инвестиции тука најмногу се присутни Грците. Како функционира трудовата инспекција, за потсетување, имаше непријатни случувања во некои текстилни фирми? Што би кажале за најавеното влегување на "Лукоил" во овој дел на државата?

ТАЛЕСКИ: Веќе почна изградбата на првата бензинска пумпа на "Лукоил", се работи со забрзано темпо и очекувам за кратко време овој бренд да стартува со работа. Со ова вложување на "Лукоил" постигнавме две цели: директна инвестиција на територијата на Општината, која значи нови вработувања и конкуренција во бензинската понуда во градот и уредување на влезот кон Битола од страната на Ресен. Во време кога нашиот вокабулар тежи од одредницата "странски директни инвестиции" сите посакуваме тоа да се случува секојдневно, но истовремено локалната самоуправа има критички однос кон случувањата во нивните објекти. Трудовата инспекција е организирана на државно ниво и не би сакал да навлегувам во нивниот делокруг, но ќе потенцирам дека кабинетот на градоначалникот секогаш е достапен за сите битолчани, кои се соочуваат со проблеми предизвикани од нивните работодавачи, независно дали станува збор за странски или за домашни компании.